

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2024

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції.
31 жовтня 2024 р., м. Полтава, / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2024. 1495 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: **КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: **ЛЕГА ОЛЬГА** – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗАЙЦЕВ ЮРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

АРАНЧІЙ ДМИТРО - к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СТАМАТ ВІКТОРІЯ - к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

КАРПУСЕНКО ЄВГЕНІЯ, УЛЬЗУТУЄВА АЛІНА, здобувачі вищої освіти
Науковий керівник – **ТЮТЮННИК СВІТЛАНА**, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА БАНКУ: СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ

Кожен суб'єкт господарювання прагне забезпечити собі високий прибуток, бути фінансово стабільним та забезпечити успішний розвиток своєї діяльності в умовах ринкової економіки та високої конкуренції. Щоб цього досягти потрібно постійно моніторити господарську діяльність, розробити ефективні стратегії та плани, доцільно використовувати ресурси (матеріальні, грошові, трудові), ефективно використовувати власний капітал, проводити всебічний аналіз та вживати необхідні заходи для функціонування діяльності. Тому фінансова стабільність багато в чому залежить від правильного формування, використання та розподілу капіталу так, як він складає фінансову основу будь-якого суб'єкта господарювання. Отже, необхідно на початку діяльності правильно сформувати капітал [1]. На підприємстві капітал формується за рахунок різних джерел та складається з кількох основних етапів. Джерелами формування капіталу підприємств є:

- внески власників, це можуть бути кошти або майно, тобто гроші, нерухомість, транспорт, обладнання та інше;
- якщо підприємство випускає акції або облігації та є цікавим для інвесторів, то можливе залучення інвестицій. Інвестори в обмін на свої вкладені кошти отримують частку в підприємстві або отримують назад свої кошти з відсотками;
- після отримання прибутку, його можна реінвестувати в розвиток діяльності, що дозволяє збільшити капітал без залучення джерел зовнішнього фінансування;
- можна взяти кредит в банках або інших фінансових установах, цей спосіб дозволяє швидко отримати грошові кошти, проте їх потрібно буде повернути з відсотками;
- якщо підприємству поталанить, то він отримає субсидії або гранти від держави або від зарубіжних донорів [2].

Формування капіталу банку та його етапи дечим схожі з аналогічними процедурами на підприємстві. Основні джерела формування: на початку діяльності банк випускає акції, які в свою чергу купують інвестори, що дозволяє банку отримати початковий капітал, а також вкладення власників; частина отриманого прибутку, який включає прибуток від кредитування, фінансових послуг та інвестицій реінвестується в капітал для його збільшення; банки можуть брати кредити у Центрального Банку України або інших фінансових установ, щоб збільшити свій капітал; також вони мають можливість залучати депозити своїх клієнтів, далі ці кошти застосовують для кредитування, а також інших інвестиційних операцій, який сприяє зростання

капіталу; резервні фонди є однією із частин капіталу, тому їх збільшення за рахунок прибутку збільшує і капітал [3].

Капітали підприємств та банків, хоч і функціонують у різних секторах економіки, але мають деякі спільні риси: для обох суб'єктів власний капітал є основою їхньої функціональної структури; резервний капітал формують обидва типи організацій для покриття збитків та неочікуваних витрат, що допомагає забезпечити їх фінансову стабільність; як і підприємства банки можуть формувати додатковий капітал за рахунок додаткових внесків власників або реінвестованого прибутку; для забезпечення розвитку та зростання нерозподілений прибуток не розподіляється між власниками, а реінвестується в розвиток організацій; і банки, і підприємства мають можливість залучати позикові кошти у вигляді позик і кредитів; можуть випускати акції та облігації, щоб отримати додаткові кошти від інвесторів.

Оскільки банк виконує специфічні фінансові функції, то мають певні відмінності: у підприємства більше свободи у використанні власного капіталу, немає регуляторних обмежень як в банку; постійний нагляд з боку контролюючих органів; банку необхідно підтримувати високий рівень ліквідності для виконання зобов'язань перед клієнтами; підприємства зосереджені на підтримці своєї діяльності.

Отже, основні відмінності капіталу підприємства та банку полягають у джерелах капіталу, його призначенні, а також в особливостях використання. Оскільки банки більш зосереджені на відповідності регулярним вимогам та забезпеченні ліквідності, а підприємство приділяє увагу фінансуванню своєї діяльності, а також розвитку свого бізнесу. Тому на початку своєї діяльності суб'єкти господарювання повинні сформувати капітал, оскільки він відіграє важливу роль у функціонуванні підприємства. Також забезпечує фінансову стабільність, покриваючи витрати та забезпечує стабільність діяльності. З достатнім капіталом суб'єкт господарювання має можливість інвестувати в проекти, технології та розширити свою справу. Також власний капітал надає більше можливостей на отримання кредитів від банків та інвесторів, бо він показує, що позичальник є надійним та вчасно виплатить свої борги. Капітал також впливає на ринкову вартість суб'єкта господарювання, це важливо для того, щоб залучити додаткові фінансові ресурси.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко О. М., Гулько К. Ю. Власний капітал підприємства та його складові частини. *World science: problems, prospects and innovations: The 7th International scientific and practical conference (March 24-26, 2021)* Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. С. 232-236.
2. Погріщук Г. Б., Волощук Р. Є. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні. *Економіка та держава*. 2020. С. 16-23.
3. Мулик Т. О., Мулик Я. І. Оцінка достатності капіталу вітчизняних банків як запорука їх надійності. *Ефективна економіка*. 2021. С. 10-20.

Карпусенко Євгенія

Науковий керівник - **Єрмолаєва Марина**

Виплати працівникам за МСБО 19 та МСБО 26..... 464

Карпусенко Євгенія, Колодна Аліна

Науковий керівник - **Дугар Тетяна**

Переваги застосування бухгалтерських програм у малому підприємстві. 466

Карпусенко Євгенія, Ульзутуєва Аліна

Науковий керівник - **Тютюнник Світлана**

Формування капіталу підприємства та банку: спільне та відмінне..... 469

Кашена Наталія, Нестеренко Ірина

Вектори розбудови інформаційної безпеки облікових даних на основі ШІ... 471

Кисіль Софія. Науковий керівник - **Левковець Наталія**

Штучний інтелект в системі обліку та аналізу..... 474

Коваль Софія. Науковий керівник - **Колісник Олена**

Впровадження МСФЗ та їх узгодженість з НП(С)БО..... 476

Ковценюк Ганна. Науковий керівник - **Проданчук Михайло**

Проблеми формування облікової політики..... 479

Коломієць Анастасія. Науковий керівник - **Коваль Микола**

Облік, аналіз і контроль в умовах глобальних змін..... 482

Корнієнко Марія, Кузуб Михайло

Бухгалтерський інжиніринг..... 485

Костенко Єлізавета. Науковий керівник - **Рагуліна Ірина**

Основні напрямки вдосконалення обліку та контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками..... 487

Котелевський Михайло, Логвиненко Олександр

Науковий керівник - **Ліпський Роман**

Основні засоби як внесок до статутного капіталу підприємства..... 489

Красніков Дмитро. Науковий керівник - **Панасюк Валентина**

Сутність міжнародних податкових угод..... 492

Краснолуцька Анастасія. Науковий керівник - **Мошковська Олена**

Особливості бухгалтерського обліку в США..... 494

Крот Юлія

Специфіка впровадження фінансової звітності за міжнародними стандартами в умовах сучасного бізнес-середовища..... 496

Кундря-Висоцька Оксана

Імперативна модернізація сучасного бухгалтерського обліку 498

Купріянова Анастасія. Науковий керівник - **Гуріна Наталія**

Внутрішній аудит як складова сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності..... 500

Куруч Олександр

Амортизація як джерело відновлення основних засобів сучасних підприємств..... 503

Наукове видання

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

*Збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

31 жовтня 2024 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 65 %.

